

6. REGIONALIZACJA OŚRODKÓW KLASZTORNÝCH. Rozmieszczenie średniowiecznych klasztorów cenobijnych na obszarze ówczesnego państwa polskiego było nie równomierne, a charakterystyczne skupienia lub deglomeracje wynikały zarówno z warunków organizacyjnych, jak i gospodarczych, ściśle związanych ze specyfiką środowiska przyrodniczego.

Rozpatrując rozmieszczenie klasztorów cenobijnych pod kątem widzenia organizacji państwowej i podziału kraju na dzielnice, wyraźnie skrytalizowane ~~maxprzekonanie~~ już w połowie XII wieku, stwierdzić należy, iż pomijając klasztory zakonu kanoników regularnych i jego grupujących się głównie w miastach, regionalnych mutacji, największą ilość ośrodków kongregacji benedyktańskich, norbertańskich i cysterskich posiadało Pomorze, bo około 18, w tym 12 cysterskich, następnie Wielkopolska i Kujawy 16, ~~wxtynxakx~~ (9 cysterskich), Małopolska - 14 /6 cysterskich/ i Śląsk - 10 /7 cysterskich/.

~~Ośrodków kanoników regularnych~~ Dziełica Łęczycka i Mazowsze nie posiadały zupełnie ~~ośrodków~~ ^{klasztorów} cysterskich, a po jednym klasztorze benedyktyńskim i norbertańskim. Największe skupienie klasztorów kanoników regularnych

miała Małopolska /ok. 16/ i w kolejności Wielkopolska i Kujawy - 7, Mazowsze, Śląsk i Pomorze po 5, dzielnica Łęczycka 4. (Tab. 1)

Ziemie ruskie i litewskie stosunkowo późno, bo z początkiem XV wieku uzyskują opactwo benedyktyńskie w Starych Trokach 1410, oraz szereg ośrodków kanoników regularnych, natomiast nie było na tych terenach w średniowieczu ~~cystersów~~ norbertanów i cystersów, mimo iż opactwo wachockie było początkowo predystynowane do podjęcia akcji kolonizacyjnej na Rusi /Białoskórska 1960/. (m.c. 25)